

DUPĂ BAC..., ODINIOARĂ

Dr. Adrian MAJURU

Primele clipe hrănite de bucuria unei izbânzii din viața unui adolescent este cu siguranță bacalaureatul. Odinioară, precum și azi, dincolo de marile diferențieri ale sistemului educațional pe care le-a adus trecerea timpului, bucuriile și împlinirile se trăiesc la fel iar istoria o demonstrează.

Bacalaureatul era un prag psihologic care putea să ofere încredere într-un viitor previzibil pentru adolescentul de 17-18 ani de odinioară, care devenea major la 21 de ani. Examine cu profesori pe care nu-i cunoștea și o comisie care examina cu acribie și puneă întrebări suplimentare. De care trebuia să ți seama dacă aveai dorința să promovezi. De pildă, la un examen de bacalaureat de la Colegiul Sf. Sava din anul 1929, șeful comisiei de examinare a fost profesorul Ion Petrovici. El a găsit câte o întrebare de pus în afara examenului pentru fiecare dintre zecile de examinați. Un elev al acelor vremuri, Șerban Milcoveanu, își amintește de întrebarea pusă la istorie: „dacă pe tronul României era regele Carol I, și nu Alexandru Ioan Cuza, Kogălniceanu făcea sau nu reformele revoluționare?” Nu știm care ar

fi fost răspunsul unui elev de astăzi la o astfel de întrebare sau dacă măcar există profesorul care să o gândească, dar, în iunie 1929, a existat un elev care a construit răspunsul: „se făceau, că erau o cucerire a timpului, dar nu se făceau pe care revoluționară, prin decrete, ci se făceau pe cale evoluționistă, fiindcă regele Carol I era de concepție germană, evoluționistă, pe când Cuza era de concepție franceză, revoluționară.” Ce înseamnă lectura suplimentară! Gândire deschisă și orientată către foarte multe direcții. Și mai ales limbile străine, care deschid porți către alte culturi.

Între timp s-au schimbat vremurile. Întrebările suplimentare nu mai sunt puse pentru a-l testa cu acribie pe elev, ci pentru a-l ajuta să îngame ceva, dacă subiectul căzut pe билет este prea complicat. Dar, indiferent de timpuri, bucuria depășirii unui examen a fost trăită cu intensitate. Primul pas după absolvirea examenului era o masă festivă la care participau profesorii și elevii clasei. Pentru prima și ultima oară în viața de liceu era permisă discuția liberă cu profesorii! Ca un preambul al unei alte vieți pentru aceia

Fig. 1. Ultima fotografică alături de colegii și profesori.

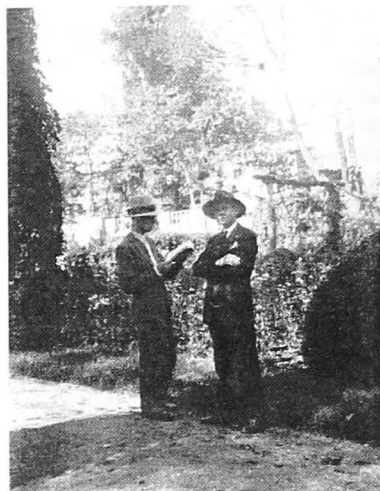
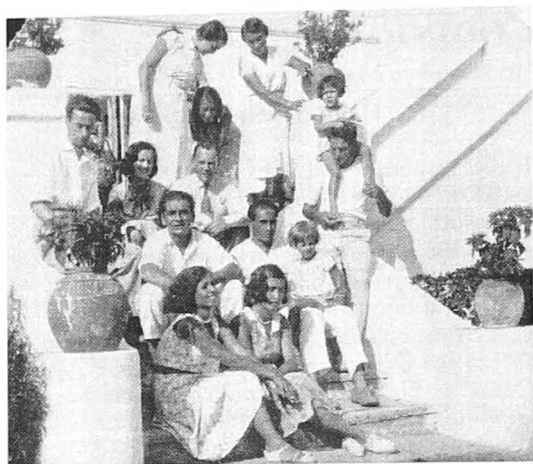

Fig. 2. Primele clipe de tihnă alături de familie

Fig. 3. Tineri iubitori de lectură în pacul Cișmigiu către 1929

Fig. 4. Relaxare la bunici în cel mai înalt cireș

Fig. 5. Tihna plimbărilor provinciale

Fig. 6. La ștrandul hotelului Lido -1936 iulie

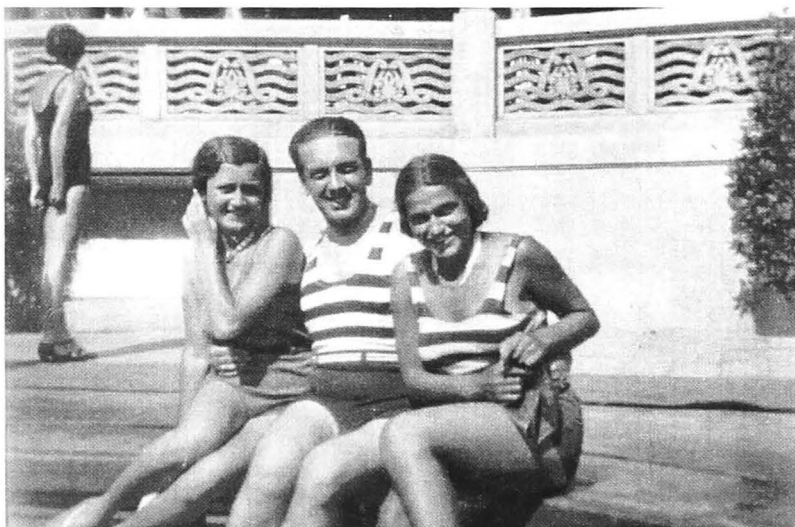

Fig. 7.
București, 1940
- o relaxare tot
mai gustată de
tineri

care doreau să o cunoască: viața de student. Adesea agapa continua târziu în noapte în cazul băieților, pentru că, odinioară, erau licee pentru băieți și licee de fete. Mixajul era întâlnit foarte rar în școala primară. Fetele se puteau bucura de o scurtă „excursie” dansantă la reședința uneia dintre colege. În interbelic apar și excursiile la propriu, însă evenimentul unui bacalaureat reușit era consumat, de cele mai multe ori, în familie și apoi în anturajul generației.

Se înrăma ultima fotografie de liceu, fie cu întreaga clasă alături de diriginte și directorul școlii, fie chiar toate clasele terminale din anul respectiv, alături de profesori. Apoi, după câteva zile de tihnă domestică și plimbări pe străzi și locuri jinduite dar inaccesibile în timpul școlii (teatru, cinematograful, varietetele etc), urma o plecare în provincie iar, uneori, o excursie pe alte meleaguri pentru aceia care aveau la îndemână un astfel de program.

Ligia Tudoran, căsătorită Minovici, își amintește că atunci când a terminat cu bac-ul la Școala Centrală a aruncat de-a dreptul servieta plină de cursuri într-un colț al salonului spunându-le părinților: „gata am luat examenul! Sunt liberă!” Păi

da, căci astfel își dobândise și dreptul la programul liber pe care adolescentul și-l dorește, aflat fiind în pragul independenței depline. Iar eleva de atunci a mers câteva zile la rând să joace tenis pe terenul actual al clubului diplomatic, în anii '30 accesul publicului realizându-se prin plata unui bilet de intrare. Iar apoi o vacanță binemeritată la bunici, fie urcată în cel mai înalt cireș sau alături de calul cu care a învățat echitația pe când era mai mică.

Pentru fiecare proaspăt bacalaureat era o răsplată, indiferent de treapta socială pe care se afla. Așa erau timpurile iar romanele interbelice, dacă le mai citiți, vă pot oferi imagini ale acestor clipe de final de liceu.

Viața avea un alt gust al bucuriei și al împlinirii. De pildă, Sanda Tătărescu-Negroponte, fiica primului ministru Gheorghe Tătărescu, a smuls tatălui său promisiunea să îi ofere o mașină Mercury decapotabilă, dacă va fi în stare să ia în același timp două diplome de bacalaureat. Aceasta pentru că urma cursurile unui liceu românesc „Regina Maria” - astăzi dispărut - și Colegiul particular Notre Dame de Sion. Iar eleva de atunci a luat ambele diplome și a primit mașina promisă.